

uv **gàndia**

UNIMAJORS - GANDIA
GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA: CONCEPTES BÀSICS
EN L'APLICACIÓ I CREACIÓ DEL DRET: TERMINOLOGIA,
PRINCIPIS JURÍDICS FONAMENTALS I FONTS BÀSIQUES
EN L'ORDENAMENT JURÍDIC ESPANYOL

CURS 2021/2022

1. DADES BÀSIQUES

PROFESSORAT	CONTACTE
Mónica Martínez López-Saez Departament de Dret Constitucional	Monica.Martinez-Lopez@uv.es

Curs: Segon

Horari:

Dia: dilluns del primer quadrimestre.

Hora: 9.30-12.00

Idioma en que s'imparteix l'assignatura: castellà

2.- BREU DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

L'assignatura és una introducció bàsica al Dret, un primer acostament a l'ordenament jurídic des d'una perspectiva que pretén aportar coneixements essencials de l'àmbit jurídic i el seu llenguatge d'especialitat. Aquesta introducció s'aproxima al Dret com a procés formatiu i informatiu, com a objecte de reflexió crítica, intentat oferir una preparació que permeta posar en relleu els pressupostos, característiques, condicionaments i implicacions del Dret. L'objectiu principal és contribuir a la comprensió, per part de l'estudiant, del paper del Dret en la societat, així com dels seus instruments fonamentals a nivell terminològic i funcional.

El contingut de "Introducció al Dret" gira entorn a diferents nuclis temàtics. El tema 1 sintetitza alguns conceptes imprescindibles per a abordar una primera anàlisi jurídica, aclarint nocions bàsiques del Dret. Des de les eines conceptuals que ens ofereix el tema 1, analitzem, en els següents temes, no sols el Dret espanyol des d'una perspectiva orgànica i dogmàtica (tema 2) i des d'un acostament

al llenguatge d'especialitat a través dels seus respectius gèneres jurídics (tema 3) sinó sobretot, analitzem les diferents funcions del Dret i les seues implicacions en la societat actual (temes 4-6). El tema 7 tanca el programa abordant les importants connexions entre el Dret i la Justícia, incidint especialment en l'aplicació dinàmica d'aquesta en el marc de l'ordenament jurídic espanyol. Amb aquest tema final es plantegen múltiples interrogants en analitzar casos reals posant en pràctica els coneixements adquirits.

L'anàlisi dels temes es complementa amb materials de lectura, amb la projecció d'extractes de pel·lícules, sèries i documentals, així com amb casos pràctics reals, per a així incentivar la reflexió i el debat des d'una perspectiva crítica dotada d'arguments jurídics. En definitiva es pretén proporcionar una aproximació al fenomen jurídic, connectant-lo amb la realitat soci-política-digital actual, incloent el tractament de temes i de problemes reals, facilitant i incentivant la comprensió i assimilació de conceptes i nocions jurídiques bàsiques, així com la capacitat crítica i argumentativa.

3.- RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Coneixements a adquirir:

- Conèixer i saber utilitzar de forma adequada la terminologia i els conceptes jurídics bàsics
- Familiaritzar-se amb les categories més importants que s'empren en les disciplines jurídic-positives
- Conèixer el contingut de la Constitució espanyola i el sistema de fonts.

Destreses i habilitats a adquirir:

- Reflexionar sobre el concepte del Dret en l'era actual
- Comprendre com es produeix, s'interpreta i s'aplica el Dret
- Saber aplicar el model constitucional al context soci-jurídic actual
- Disposar dels elements bàsics necessaris per a dur a terme una crítica del Dret
- Desenvolupar habilitats argumentatives, relacionades amb dilemes jurídic-morals
- Posar en pràctica els continguts teòrics impartits

4.- TEMARI

TEMA 1 ASPECTES INTRODUCTORIS DEL DRET

- 1.1. Concepte i funcions del Dret
- 1.2. Sistemes jurídics, famílies de Dret i ordenaments jurídics
- 1.3. Les branques del Dret
- 1.4. Les normes i la seua interpretació

TEMA 2 L'ORDENAMENT JURÍDIC ESPANYOL

- 2.1. Fuentes del Dret en l'ordenament jurídic espanyol
- 2.2. La Constitució espanyola
  - 2.1.1. Part orgànica
  - 2.1.2. Part dogmàtica
- 2.3. La constitucionalització del Dret Internacional i del Dret europeu en l'ordenament jurídic espanyol
- 2.4. Possibles senyals d'una identitat constitucional espanyola

TEMA 3 LLENGUATGES, GÈNERES JURÍDICS I LES SEUES ESPECIFICITATS

- 3.1. El llenguatge jurídic i els gèneres del Dret Públic
- 3.2. El llenguatge jurídic i els gèneres del Dret Privat
- 3.3. El llenguatge jurídic i els gèneres del Dret Europeu

TEMA 4: EL DRET COM A REGULADOR DE COMPORTEMENTS

- 4.1. El Dret repressiu
- 4.2. El Dret regulatiu/intervencionista
- 4.3. El Dret promocional

TEMA 5: EL DRET COM A MECANISME DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

- 5.1. El concepte de conflicte jurídic i la funció jurisdiccional
- 5.2. Estudi de conflictes jurídics en temps de la Covid19.
- 5.3. Mecanismes alternatius de resolució de conflictes jurídics

TEMA 6: EL DRET COM A ORGANITZADOR, LEGITIMADOR I LIMITADOR DEL PODER

- 6.1. El Dret i els poders clàssics: el Govern, la Corona, el Parlament i el Jutge-intèrpret
- 6.3. El Dret i els poders emergents: la Banca, el Mercat i la Innovació Tecnològica

TEMA 7: EL DRET I LA (IN)JUSTÍCIA

- 7.1. El concepte de Justícia
- 7.2. La relació entre el Dret i la Justícia
- 7.3. Anàlisi i reflexió sobre casos (in)justos

5- METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques amb participació directa de l'alumnat, completat amb una vessant més pràctica amb la projecció de documentals i vídeos, així com comentari d'articles, imatges i publicacions. Possibilitat de fer alguna eixida pràctica si les condicions del moment ho permeten.

6.- REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Teoria: desenvolupament del temari en classes generalment amb suport PowerPoint i amb materials de lectura complementaris i opcionals dels quals es disposarà amb anterioritat a les classes

Pràctica: els coneixements adquirits en les sessions teòriques es traslladaran a l'àmbit pràctic amb la visualització de documentals, sèries i pel·lícules que permeten el debat i la reflexió crítica sobre els temes abordats. A més, també es plantejaran en classe casos pràctics reals relacionats amb els continguts teòrics i es resoldran per mitjà de tècniques d'aprenentatge col·laboratiu i classe invertida.

REFERÈNCIES BÀSIQUES

Referència	ATIENZA, M., <i>El sentido del derecho</i> , Barcelona, Ariel, 2001.
Referència	LATORRE, A., <i>Introducción al Derecho</i> , Barcelona, Ariel, 2012.
Referència	OLLERO, A., <i>El derecho en teoría - Perplejidades jurídicas para crédulos</i> , <i>The Global Law Collection</i> , Pamplona, Aranzadi, 2007.
Referència	PÉREZ LUÑO, A.E., <i>Teoría del Derecho. Una concepción de la experiencia jurídica</i> , Madrid, Tecnos, 2010 (10ª ed.).
Referència	RODOTÀ, S., <i>La vida y las reglas. Entre el Derecho y el no Derecho</i> , Bolonia, Trotta, 2010.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

Referència	BAR CENDÓN, A., “España y la UE: objetivo ideológico y proyecto político (1978-2018)”, <i>Revista de derecho político</i> , nº 101, 2018 (Ejemplar dedicado a: <i>Monográfico con motivo del XL aniversario de la Constitución Española de 1978 (II)</i>), págs. 777-818.
Referència	FERNÁNDEZ-CORONADO, A., y PÉREZ ÁLVAREZ, S. (Dirs) <i>La protección de la salud en tiempos de crisis. Nuevo retos del bioderecho en una sociedad plural</i> , Valencia, Tirant lo Blanch, 2014.
Referència	JIMENA QUESADA, L., <i>Devaluación y blindaje del Estado social y democrático de Derecho</i> , Valencia, Tirant lo Blanch, 2017.
Referència	RIDAURA MARTÍNEZ, M.J., “La seguridad ciudadana como función del Estado”, <i>Estudios de Deusto: revista de la Universidad de Deusto</i> , Vol. 62, nº. 2, 2014, págs. 319-346.
Referència	RODOTÀ, S., <i>El derecho a tener derechos</i> , Bolonia, Trotta, 2014.
Referència	MORENO FUENTES, F.J. y DEL PINO, E. (Eds) <i>Las transformaciones territoriales y sociales del Estado en la edad digital</i> , 2020. Descarga gratuita del libro en PDF disponible en: http://www.cepc.gob.es/publicaciones/libros/colecciones?IDP=2842